

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Utlendingsdirektoratet
Postboks 8108 Dep
0032

Deres ref.

Vår ref.
15/2364 - TFN

Dato
06.07.2017

Praktisering av instruks GI-14/2016 - prioritering av saker om tilbakekall av flyktningstatus og oppholdstillatelse når beskyttelsesbehovet er bortfalt mv.

Vi viser til Utlendingsdirektoratets (UDI) brev av 20. juni 2017, der det bes om tilbakemelding på forslag til prioritering av saker som håndteres iht. instruks GI-14/2016 - *revidert instruks om tilbakekall av flyktningstatus og oppholdstillatelse når beskyttelsesbehovet er bortfalt, jf. utlendingsloven § 37 første ledd bokstav e og f*. Det bes også om tilbakemelding på adgangen til å kunne fornye oppholdstillatelser og samtidig behandle søknader om reisedokumenter i påvente av at saker vurderes for tilbakekall/søknader om permanent oppholdstillatelse ferdigbehandles.

I Departementets tilbakemelding

1. Det gis samtykke til at UDI kan prioritere å fatte vedtak i saker der utlendinger sannsynligvis *ikke* vil få en ny oppholdstillatelse i Norge. Dette innebærer at UDI kan la være å fatte vedtak om tilbakekall (henlegge saken) dersom det er mest sannsynlig at utlendingen vil kunne få ny oppholdstillatelse.
2. Det gis også samtykke til at UDI og politiet kan fornye oppholdstillatelser og behandle søknader om reisedokumenter *i påvente av* avgjørelser i saker om tilbakekall/søknader om permanent oppholdstillatelse.
3. Det gis *ikke* samtykke til at det bare skal fattes vedtak om tilbakekall i saker hvor det i praksis er mulighet til tvangsretur.
4. Nødvendige endringer i instruks GI-14/2016 foretas etter sommeren.

II Bakgrunn

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo
0030 Oslo

Kontoradresse
Gullhaug Torg 4a
0484 Oslo

Telefon - sentralbord Innvandringsavdelingen
22 24 90 90
Org.nr.: 972 417 831

Saksbehandler
Tonje A. Falch-Nevand
22 24 53 72
tonje.falch-nevand@jd.dep.no

UDI opplyser i brev av 20. juni 2017 at om lag 1600 saker (hovedsakelig Somalia-saker) er identifisert som aktuelle for tilbakekall etter instruks G-14/2016. Hittil har UDI fattet vedtak om tilbakekall i to Somaliasaker, sendt forhåndsvarsel om tilbakekall i om lag 120 saker og ca. 80 saker er henlagt. Rundt 1500 saker er ennå ikke avgjort av UDI (av dem ca. 1000 søknader om permanent oppholdstillatelse og 100 fornyelsessaker).

Sakene ble identifisert i 2016 og har således over ett års saksbehandlingstid. I 2017 har det vært en stor økning i antall henvendelser til UDI fra personer i denne gruppen. UDI opplyser at lang saksbehandlingstid og uavklart oppholdsstatus utgjør en belastning for dem det gjelder og gir en rekke praktiske utfordringer (bl.a. knyttet til barnehageplass, jobbtilbud, studieplass og reisedokumenter). Videre opplyser UDI at det vil kreve mye tid og ressurser å fatte vedtak i sakene. UDI ønsker derfor å prioritere slik at det kun fattes vedtak i saker der personen sannsynligvis ikke vil få ny oppholdstillatelse i Norge. Dette innebærer at UDI ikke fattet vedtak om tilbakekall i saker der personen sannsynligvis vil få ny tillatelse. UDI ønsker også i utgangspunktet å bare å fatte tilbakekallsvedtak der utlendingen kan returneres til hjemlandet.

UDI ber forøvrig om tilbakemelding på muligheten til å kunne fornye oppholdstillatelser og behandle søknader om reisedokumenter i påvente av at saken om tilbakekall eller permanent oppholdstillatelse blir avgjort. Etter UDIs syn vil dette utgjøre en vesentlig bedring av enkeltpersoners situasjon og medføre færre henvendelser. UDI presiserer at dette ikke vil påvirke adgangen til senere å kunne fatte vedtak om tilbakekall.

III Departementets vurdering og presisering

Dersom det er grunnlag for ny oppholdstillatelse, vil det være ressurskrevende og lite hensiktsmessig at UDI først må sende forhåndsvarsel om tilbakekall, deretter vurdere å fatte vedtak om tilbakekall, for så å gi en ny tillatelse. En prioritering i 2017 av saker der sannsynligheten for ny tillatelse er stor, vil redusere muligheten for å bygge ned restansene i andre typer saker. Departementet vurderer at nedbygging av antallet ubehandlede saker til et effektivt nivå bør prioriteres høyt.

Av hensyn til UDIs samlede kapasitet og effektiv ressursbruk støtter derfor departementet at UDI prioriterer å fatte vedtak i tilbakekallssaker hvor utlendingen sannsynligvis *ikke* fyller vilkårene for ny oppholdstillatelse i Norge, jf. UDIs brev punkt 2.1. Dette innebærer at UDI kan la være å fatte vedtak om tilbakekall (henlegge saken) dersom det er mest sannsynlig at utlendingen vil få ny oppholdstillatelse i Norge, for eksempel etter utlendingsloven (utl.) § 38 om oppholdstillatelse på grunn av sterke menneskelige hensyn eller særlig tilknytning til riket. I saker som berører barn, presiserer departementet at vurderingen av hensynet til barnets beste og vektlegging av barns oppholdstid i Norge skal skje i tråd med gjeldende praksis etter utl. § 38, jf. utlendingsforskriften (utlf.) § 8-5.

Videre samtykker departementet til at UDI og politiet kan fornye oppholdstillatelser etter utl. § 61 i påvente av at UDI vurderer om vilkårene for tilbakekall er oppfylt/søknad

om permanent oppholdstillatelse blir endelig avgjort, jf. UDIs brev punkt 3. Vi samtykker også til at UDI og politiet kan behandle søknad om reisedokumenter samtidig som en oppholdstillatelse blir fornyet, jf. UDIs brev punkt 4.

Departementet samtykker *ikke* til at det bare skal fattes vedtak om tilbakekall der norske myndigheter i praksis vil ha mulighet til å gjennomføre tvangsretur, jf. UDIs brev punkt 2.2 der det uttales at «UDI ønsker å i utgangspunktet bare fatte vedtak i de sakene der personene kan returneres til hjemlandet». Departementet understreker at så lenge det er mulig for utlendingen å returnere frivillig, skal vedtak om tilbakekall fattes når vilkårene for tilbakekall etter utl. § 37 første ledd bokstav e og f er oppfylt.

Departementet vil på bakgrunn av ovennevnte presiseringer gjøre endringer i instruks GI-14/2016. På grunn av ferieavvikling vil dette først skje til høsten. I denne forbindelse vil vi også ta inn i instruksens tidligere presiseringer, jf. brev fra departementet til UDI av 26. oktober 2016 og 3. mai 2017.

Med hilsen

Camilla Landsverk e.f.
fung. ekspedisjonssjef

Tonje A. Falch-Nevand
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur

Kopi:

Utlendingsnemnda
Arbeids- og sosialdepartementet
Utenriksdepartementet
Politidirektoratet

Vedlegg: UDIs brev av 20. juni 2017